

2017		<h2 style="margin: 0;">Nieuwsbrief leren</h2> <h3 style="margin: 0;">Boekbespreking</h3> <p style="margin: 0;">Eerder verschenen op http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be Lieven Coppens</p>	<i>Plus est en vous</i>
------	---	--	-----------------------------

Referenties	<p>Auteur: Gordien Pope</p> <p>Titel: Vraagtechnieken in de klas Pocketboek</p> <p>Uitgeverij: Bazalt</p> <p>Plaats: Rotterdam</p> <p>Jaar: 2017</p> <p>Pagina's: 128</p> <p>ISBN: 978-94-6118-236-4</p>	
-------------	--	---

Vragen stellen in de klas is een gave die elke leerkracht bezit. Dat veronderstelt men althans. Maar is dat ook zo voor het stellen van de juiste vragen? Ik durf te stellen van niet. Omdat er in de klassen nog te veel vragen worden gesteld op het niveau van de oppervlakkige kennis, het geheugenwerk. Het aantal vragen dat peilt naar de diepere kennis en het leervermogen van de leerlingen, haalt het er niet bij. Dit wordt mijns inziens ook bevestigd door het onderzoek van John Hattie waar de vakkennis van de leerkracht een zeer laag effect heeft op de leerprestaties van de leerlingen. Niet omdat de leerkracht geen vakkennis bezit, wel omdat hij ze zelden of nooit gebruikt maar blijft hangen op het niveau van het oppervlakkige leren¹. Of zoals hij het in hetzelfde boek zegt:

Er moet een belangrijke verschuiving komen van de overwaardering van oppervlakkige informatie (de eerste wereld) en de foutieve veronderstelling dat het doel van onderwijs grondig inzicht is of de ontwikkeling van denkvaardigheden (de tweede wereld), naar een evenwicht tussen beide dat ervoor zorgt dat leerlingen met meer succes plausibele theorieën over denken en de realiteit ontwikkelen (de derde wereld)².

En net hierin ligt de grootheid van dit kleine pocketboekje: het helpt leerkrachten om met behulp van vraagtechnieken dit evenwicht meer en meer op te zoeken. Gebaseerd op de taxonomie van Bloom maar er wel voorbij – ik weet: John Hattie had hier waarschijnlijk liever de SOLO-taxonomie van Biggs gezien - heeft Gordien Pope het stellen van de juiste vragen een hogere dimensie gegeven. Een hogere maar wel een zeer toegankelijke dimensie. Het boekje bestaat uit 6 hoofdstukken:

- Vragen stellen
- Het vraagklimaat
- Vragen formuleren
- De vraag overbrengen
- Reageren op antwoorden
- Een betere vragensteller worden

Is het eerste hoofdstuk het theoretische deel (nu ja, theoretisch?), dan zijn de volgende hoofdstukken zeer op de praktijk gericht. En soms wel confronterend voor de leerkracht die denkt het allemaal voor elkaar te hebben. Ik laat de titels van deze hoofdstukken even voor zich spreken, maar illustreer ze willekeurig aan de hand van enkele uitspraken uit het boekje:

- Pesten en plagen is ook: 'Verkeerde antwoorden belachelijk maken'
- Slecht geformuleerde vragen zijn langdradig, dubbelzinnig, verpakt in extra informatie en grammaticaal onjuist
- Je leerlingen hebben tijd nodig om na te denken, vooral als je van ze verwacht dat ze op een hoger niveau denken, een mening of een emotioneel antwoord geven. Door ze denktijd te geven, zorg je dat tijd om na te denken een vast onderdeel is van je klasroutine

¹ HATTIE, J., *De impact van leren zichtbaar maken*, Abimo|Bazalt, Sint-Niklaas|Rotterdam, 2014, blz. 211.

² HATTIE, J., *De impact van leren zichtbaar maken*, Abimo|Bazalt, Sint-Niklaas|Rotterdam, 2014, blz. 61.

2017

Nieuwsbrief leren Boekbespreking

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>
Lieven Coppens

*Plus est
en vous*

- Bescherm je leerlingen niet door alles wat ze zeggen voor de rest van de klas te herhalen. Leer ze om een spreken-in-het-openbaarstem te gebruiken als ze antwoord geven op een vraag
- Welk soort vragen stel je het meest?

Dit is een (zak)boekje dat iedere leerkracht voortdurend bij zich zou moeten dragen en herlezen, en herlezen, en herlezen, ...

Een naslagwerk met karakter!